

Ledelsesberetning

Ledelsesberetning

Med udgangen af 2020 forvalter Fugleværnsfonden ca. 1040 hektar fordelt på 23 naturreservater. I 2020 har fonden igangsat en større udvidelse af Tryggelev Nor samt nye køb i Søgård Mose og Stormengene, som endnu ikke er afsluttet ved overgangen til 2021. I 2021 er der lagt op til, at Fugleværnsfonden foretager yderligere opkøb og udvidelser.

Større projekter

I naturreservatet ved Ravnstrup Sø er det gamle fugletårn ved søen erstattet af et nyt og bedre tårn. Arkitekt Tobias Jacobsen har tegnet tårnet, og Rambøll har med beregninger og undersøgelser sikret, at tårnet kan stå sikkert i mange år fremover. Fugletårnet er støttet økonomisk af Aage V. Jensen Naturfond, 15. Juni Fonden, Ulla og Erik Hoff-Clausens Familiefond og Næstved kommune. Det takker vi for.

Ved Gundsømagle Sø påbegyndte Fugleværnsfonden i 2019 planlægningen af et nyt naturrum med formidling til børn og voksne. Naturrummet er nu opført med venlig hjælp fra Friluftsrådet, Gubra ApS og Bodil Pedersen Fonden. Mange tak for det.

På Hyllekrog startede renoveringen af Ninas Hus i 2019 for et tilskud givet af Karen Krieger-Fonden. Den ydre renovering blev afsluttet i 2020. Den indre renovering er nu i fuld gang. Tak til både Karen Krieger-Fonden og til de frivillige i området, som hjælper til med renoveringen.

Naturforvaltning

Der har i 2020 været fokus på brug af ild i naturplejen. Der har været foretaget afbrændinger i Saksfjed-inddæmningen og på Agerø, mens der er søgt tilladelser til afbrændinger ved Gundsømagle Sø, Vaserne, Hyllekrog, Nyord Enge og Nivå Bugt Strandenge. Der er blevet foretaget større vegetationsrydninger og slåninger ved Barup Sø, Gundsømagle Sø, Sølsted Mose og i Saksfjed-inddæmningen.

Med midler fra N2000 har der i 2020 været en omfattende rydning af hybenroser med hybenrotor på Hyllekrog på ca. 3 hektar fordelt på ca. 20 større og mindre bevoksninger.

Ved Søgård Mose har vi haft et mindre naturgenopretningsprojekt på de nytilkøbte landbrugsarealer for at konvertere dem til randzonearealer til hedemosen.

Der er blevet arbejdet mod etablering af blåt bånd på de sydlige enge ved Nivå Bugt Strandenge, og der er lavet ændringer i afgræsningen, der kan understøtte dette, og som samtidig begrænser forstyrrelser i ynglesæsonen.

Der ses en tydelig positiv effekt af kombinationen af helårsgræsning med en intensiv vintergræsning i Saksfjed-inddæmningen, ligesom den ekstensive kvægrace, der har afgræsset Hyllekrog siden 2019, tydeligt ses at optimere afgræsningen. Yderligere tilpasninger i afgræsningen er klar til at blive implementeret, ligesom der ved Bøjden Nor og Sølsted Mose er gjort klar til større ændringer i afgræsningen, der skal skabe bedre forhold for sårbare naturtyper og de dertil knyttede fugle.

Formidling

Fugleværnsfonden havde i 2020 planlagt at afholde de sædvanlige ca. 100 guidede fugleture på fondens naturreservater. Pga. Corona smitterisikoen blev det ikke til helt så mange som planlagt. Dog var der ikke de store ændringer i programmet efter sommerferien, og heldigvis kunne vi afholde Hvepsevågens Dag, som i 2020 kunne fejre 20-års jubilæum med et fantastisk hvepsevågetræk. Tilslutningen til efterårets ture var på 10

trods af Corona som sædvanlig stor. I de perioder, hvor vi var nødt til at aflyse fugleturene, afholdt Fugleværnsfondens to naturvejledere LIVE-ture fra vores Facebook-side. Tilslutningen var så stor, at vi også fremover vil fortsætte med at afholde LIVE-ture fra naturreservaterne.

Også i 2020 blev der afholdt Bioblitz med stor succes. Flora og fauna ved Fugleværnsfondens nye naturreservat, Rusland, blev undersøgt grundigt i et helt døgn af dygtige eksperter. Godt 300 nye arter blev føjet til artslisten for lokaliteten, og der var rigtig mange spændende fund. Bl.a. en snylteheps, som var en ny art for landet. Af andre arter kan nævnes klatrende lærkespore, fyrrepragtbille, vortebider, myre- og hieroglyf mariehøne, violet skyggebille, aske-septemberugle, berber-pyramideugle og stor rovedderkop.

I Fugleognatur.dk's naturbasen kan man se, at der nu er registeret over 1200 arter ved Rusland.

Ved Ravnstrup Sø på Sjælland blev der opført et nyt flot fugletårn. Ved Gundsømagle Sø (også på Sjælland) blev der opført et nyt naturrum med spændende formidling og mere plads til den frivillige arbejdsgruppes udstyr. Og i Svartingedal på Bornholm kom den sidste formidling på plads med bl.a. et nyt planchehalvtag.

Overvågning

Overvågningen af ynglefugle på Fugleværnsfondens naturreservater fungerer nu fint og fortsætter med mange frivillige gode hjælpere rundt om i Danmark. Fugleværnsfonden takker de mange i det frivillige overvågningskorps, som indsamler de fleste af de vigtige observationer. De bruges til at følge udviklingen i især ynglefuglene - men også trækfuglene - samt på udvalgte steder også anden natur. Overvågningen bruges til, at Fugleværnsfonden opnår bedre og ny viden om hvilke tiltag i naturreservaterne, der gavner fugle og natur bedst, og hvor der er brug for nye tiltag. Resultaterne fra ynglefugleovervågningen findes for en del naturreservater i DOF Basen og alle i DOF publikationen "Fugleåret". Bioblitz, som er beskrevet under "Formidling", bidrager også til overvågningen af både plante- og dyrearter i naturreservaterne.

Flere sjældne og bemærkelsesværdige arter blev i 2020 observeret i Fugleværnsfondens naturreservater. F.eks. et styteløber par med yngleforsøg og plettet rørvagtel, hvidvinget og hvidskægget terne, drosselrørsanger, halsbåndstroidand og thorshane i Tryggelev, Salme og Nørreballe Nor. Pungmejse, hærfugl og bjergpiber i Sølsted Mose. Kongeadderfugl, lille og stor skrigeørn, steppehøg, sort glente, aftenfalk, sort stork, odinshane, savisanger, pirol, og hærfugl i Saksfjed-Hyllekrog. Steppeørn over Råbjerg Mose. Damklire og kejserørn på Nyord Enge. Pomeransfugl på Bøvling Klit, lille fluesnapper og turteldue i Nivå Bugt Strandenge, kærløber i Bøjden Nor. Savisanger og drosselrørsanger i bl.a. Gulstav Mose og Gundsømagle Sø og mange, mange flere. For ynglefuglene glimrede Nyord Enge igen med nye fremgange til nu tæt på 1000 ynglepar af vade- og engfugle. Nyord Enge er i dag en toplokalitet for disse i Østdanmark.

Lokale frivillige arbejdsgrupper

Fugleværnsfonden tæller i dag over 250 frivillige fordelt i arbejdsgrupper på de fleste af fondens 23 naturreservater rundt om i landet. Antallet af frivillige har været støt stigende, hvilket blandt andet skyldes opstarten af en helt ny arbejdsgruppe i forbindelse med erhvervelsen af fondens nyeste naturreservat, Rusland i Nordsjælland.

Også i 2020 ydede de frivillige arbejdsgrupper en meget stor indsats i naturreservaterne med naturpleje, overvågning, fugleture og vedligeholdelse af publikumsfaciliteter. Uden dette imponerende frivillige engagement er det ikke muligt at sikre så fin en tilstand i naturreservaterne, som tilfældet er i dag. Det skal de frivillige have meget stor tak for.

Økonomisk målsætning

Fugleværnsfondens bestyrelse har vedtaget følgende økonomiske målsætning for fondens egenkapital:

1. En grundfond på kr. 5 mio.
2. En udligningsfond på kr. 6 mio. som "buffer" til sikring af minimumsdrift i 2-3 år.
3. Øvrig fri egenkapital på p.t. kr. 2,3 mio. henlægges til fondens formål.

Resultatet af regnskabet for 2020 gav et overskud på 1.052 t.kr. Det skal understreges, at dette overskud altovervejende kommer fra en ikke-realiseret kursgevinst på fondens værdipapirer på 837 t.kr.

Det økonomiske resultat i 2020 er med til at sikre, at Fugleværnsfonden opfylder ovenstående målsætninger ved overgangen til 2021.

Henlæggelse til fondens formål på 2,3 mio. kr. under egenkapitalen skal anvendes til at sikre mulighed for relevante opkøb, drift af naturreservaterne samt til at imødegå den usikkerhed, der kan være i en økonomi, der er afhængig af gaver, arv, fondsmidler og EU landdistriktsmidler.

I hensættelse pr. 31. december 2020 indgår 2,8 mio. kr. som er modtaget i 2019 som henholdsvis gave og tilskud betinget af gave- og tilskudsgiver til køb af naturreservater.

Fugleværnsfondens strategi og mål fremgår af fondens hjemmeside: www.fugleværnsfonden.dk

Tak til Fugleværnsfondens støtter

Fugleværnsfonden vil gerne takke alle frivillige for det store engagement i 2020. En særlig tak skal rettes til de mange bidragsydere, som har hjulpet os økonomisk i 2020, samt de testatorer, der har testamenteret til Fugleværnsfondens fordel i 2020.

Til sidst en stor tak til følgende virksomheder, myndigheder, fonde og legater, som har støttet vores arbejde økonomisk i 2020:

- Miljøstyrelsen
- AP Møller Fonden
- Aage V. Jensen Naturfond
- 15. juni Fonden
- Naturstyrelsen
- Landbrugsstyrelsen
- Karen Krieger-Fonden
- Friluftsrådet
- Slots- og Kulturstyrelsen
- QATO Fonden
- Gubra ApS
- Næstved Kommune
- Velux Fonden
- Fabrikant Chas. Otzens Fond
- Torben og Alice Frimodts Fond
- Beckett-Fonden
- Bodil Pedersen Fonden
- Martin Pedersens Mindelegat

- Fabrikant Mads Clausens Fond
- Sparekassen Bornholms Fond
- KEN Fonden
- Otto Bruuns Fond
- Toosbuys Fond
- Frimodt-Heineke Fonden
- Tømmerhandler Johannes Fogs Fond
- Agner Haug og Fru Birgit Haus Fond
- Dyreværnsforeningen Svalens Fond
- Direktør J.P. Lund og Hustru Vilhelmine Bugge's Legat
- Overlæge Keld Andersen og hustru Fru Ebba Andersen, født Kielbergs Legat
- Simon Spies Fonden
- Lemvig-Müller Fonden
- Nationalpark Vadehavet
- Fredensborg Kommune
- Ingeniør K. A. Rohde og Hustrus Legat
- Arne Sønderberg Frederiksens Fond

God Fondsledelse

1. januar 2015 trådte en ny lov i kraft "Lov om erhvervsdrivende fonde". Fugleværnsfonden har, uanset dens mange almennyttige aktiviteter status af erhvervsdrivende fond, og derfor gælder loven også for Fugleværnsfonden. I loven er det et krav, at erhvervsdrivende fondes bestyrelser redegør for, hvorledes fonden forholder sig til de af Komitéen for god Fondsledelse udarbejdede anbefalinger for god fondsledelse. Denne redegørelse følger her:

Loven har for Fugleværnsfonden betydet, at fondens vedtægter i 2015 er blevet undersøgt nærmere af fondens ledelse i forhold til bestemmelserne i den nye lov. Denne undersøgelse har resulteret i følgende vurderinger fra ledelsen vedr. god fondsledelse:

Alle væsentlige anbefalinger til god fondsledelse udarbejdet af Komitéen for god Fondsledelse følges af Fugleværnsfonden. I enkelte tilfælde er en forklaring af vedtægterne i Fugleværnsfonden dog påkrævet i forhold til anbefalingerne. Det fremgår af et af Fugleværnsfondens bestyrelse udarbejdet skema, hvordan Fugleværnsfonden følger anbefalingerne og/eller forklarer sin stillingtagen til anbefalingerne. Et andet skema giver de oplysninger om medlemmerne af Fugleværnsfondens bestyrelse, som de står anbefalet af Komitéen for god Fondsledelse. De to skemaer er at finde på Fugleværnsfondens hjemmeside via dette link:

<https://www.fugleværnsfonden.dk/fugleværnsfonden/bestyrelse>

Redegørelse for uddelingspolitik

Fugleværnsfonden er en selvstændig fond, etableret af Dansk Ornitologisk Forening (DOF) i 1966. Midlerne til opkøb og pleje kommer fra testamentariske gaver, tilskud fra fonde og legater samt - ikke mindst - fra private bidrag, indsamlet især blandt DOFs medlemmer. Opkøb og pleje af naturen er en effektiv og varig måde at sikre fristeder til fuglene. Fugleværnsfondens 23 naturreservater på ca. 1.040 hektar, rummer nogle af Danmarks mest fuglerige og truede naturtyper: ubeboede småøer, lavvandede kyster og strandsøer, enge og moser, rørskove, krat og naturskov - områder af national eller international betydning. Dermed er reservaterne også af stor betydning for mange dyr og planter.

Se mere her: <https://www.fuglevaernsfonden.dk/fuglevaernsfonden>

Legatarfortegnelse

Der er ikke foretaget uddelinger i 2020 udover uddelinger efter uddelingspolitikken jf. ovenstående redegørelse for uddelingspolitik.

Begivenheder efter statusdagen

Der er ikke indtruffet begivenheder efter regnskabsårets udløb og frem til årsrapportens underskrivelse, der anses for væsentligt at kunne ændre vurderingen af årsrapporten for fonden.

